

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยนี้มีเป้าหมาย ที่จะนำเครื่องวัดการไหลแบบช่องอ มาใช้กับน้ำยิปซัม ในระบบ กำจัดก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ที่โรงไฟฟ้าแม่เมาะ หน่วยที่ 8-11 โดยออกแบบท่อทดลอง เพื่อหาค่า สัมประสิทธิ์ช่องอ มุมของจุดวัดความดันบนช่องอ และตำแหน่งติดตั้งใช้งานที่เหมาะสม โดยไม่มีการแยกชั้นการไหลในหน้าตัดจุดวัดความดัน ติดตั้งช่องอในระบบท่อจริง เพื่อวัดค่าอัตราการไหล ในช่วงใช้งาน โดยนำผลที่ได้ไปออกแบบระบบควบคุมอัตราการไหล ด้วยกระบวนการพีซีลอปจิก ซึ่งสรุปผลได้ ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์ช่องอ สำหรับน้ำยิปซัม มีค่าอยู่ระหว่าง 0.44–0.79 และมีค่าคลาดเคลื่อน ± 2.92 เปอร์เซ็นต์ โดยค่าสัมประสิทธิ์ช่องอ แปรผันตามตัวเลขเรย์โนลด์ ในช่วง 1,951– 3,706 และแปรผกผันกับความเข้มข้นน้ำยิปซัม ในช่วง 51–57 เปอร์เซ็นต์ โดยน้ำหนัก สมการความสัมพันธ์ ของค่าสัมประสิทธิ์ช่องอ สามารถทำนายครอบคลุมข้อมูลผลการทดลองทั้งหมด โดยเบี่ยงเบนเพียง ± 2 เปอร์เซ็นต์ และค่าสัมประสิทธิ์ช่องอจากสมการทำนาย สามารถใช้งานได้ดี เมื่อนำมาคำนวณค่า อัตราการไหลได้ ผลลัพธ์ต่างจากระบบท่อจริงเพียง 0.06 – 0.91 เปอร์เซ็นต์ ส่วนสัมประสิทธิ์ช่องอ ทดสอบด้วยน้ำสะอาด มีค่าเท่ากับ 0.87 ในช่วงตัวเลขเรย์โนลด์ 102,000 – 187,000

ช่องอที่มีจุดวัดความดันที่แกนท่อมุม 45 องศา กับระนาบตั้งฉากกับแกนไหลเข้าช่องอ มีความไว (Sensitivity) ต่อสัญญาณความดันแตกต่าง มากกว่าที่มุม 22.5, 30.0, และ 37.5 องศา โดยมุมที่เบี่ยงเบน ± 1 องศา จากจุดวัดความดันที่มุม 45 องศา ทำให้การสลับตำแหน่งหน้าแบน ติดตั้ง เพื่อรับการไหลเข้าช่องอได้ทั้งสองทิศทาง มีค่าความดันต่างกัน 3.7 เปอร์เซ็นต์ และคำนวณ ค่าอัตราการไหลได้ต่างกัน 0.4 เปอร์เซ็นต์

ตำแหน่งติดตั้งเครื่องวัดการไหลแบบช่องอ ที่มีทิศทางการไหลเข้าในแนวตั้ง มีความไวต่อสัญญาณความดันแตกต่าง มากกว่าในแนวระดับ และมีคุณสมบัติการไหลแบบเนื้อเดียว ที่ บริเวณหน้าตัดจุดวัดความดัน เพราะค่าความหนาแน่นเบี่ยงเบนจากค่าเฉลี่ยไม่เกิน 5.70 เปอร์เซ็นต์ ส่วนช่องอที่มีทิศทางการไหลเข้าในแนวระดับ มีการแยกชั้นการไหล เพราะค่าความหนาแน่นเบี่ยงเบน มากถึง 15.41 เปอร์เซ็นต์

ติดตั้งห้องที่มีจุดวัดความดันที่มุม 45 องศา ต่อกับเครื่องสูบน้ำในระบบท่อจริง วัดค่าอัตราการไหลในช่วงใช้งานได้ 12.2 – 16.1 ลิตรต่อวินาที โดยเกิดการอุดตันในรูของจุดวัดความดันหลังจากบันทึกข้อมูลเป็นเวลา 400 วินาที เมื่อพิจารณา ค่าความดันแตกต่างเบี่ยงเบนจากผลการทดลอง ± 5 เปอร์เซ็นต์ ควรใช้เวลาในการอ่าน หรือบันทึกข้อมูลในแต่ละครั้งเพียง 300 วินาที

ออกแบบกระบวนการฟัซซี่ลอจิก เพื่อใช้ควบคุมค่าอัตราการไหล ได้สัญญาณควบคุมที่มีความต่อเนื่อง จากการดีฟัซซิฟิเคชัน ด้วยวิธีค่ากลางของพื้นที่ โดยประมวลผลด้วย Fuzzy Logic Tool Box ในซอฟต์แวร์สำเร็จรูป MATLAB และจากการคำนวณ สายพานฯ ในระบบแยกน้ำออกจากยิปซัม จะใช้เวลาตอบสนองในช่วง 313-255 วินาที เมื่อมีการเปลี่ยนความเร็วรอบของมอเตอร์ขับเคลื่อนเครื่องสูบน้ำ ระหว่าง 1,425-1,533 รอบต่อนาที โดยใช้อินเวอร์เตอร์ที่มีค่าสัดส่วน แรงดันไฟฟ้าต่อค่าความถี่ที่ 4.4 โวลต์ต่อเฮิรตซ์

5.2 ประโยชน์ ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ

5.2.1 ทราบค่าอัตราการไหลในช่วงใช้งาน ของระบบแยกน้ำออกจากยิปซัม ในระบบกำจัดก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ที่โรงไฟฟ้าแม่เมาะ หน่วยที่ 8-11 ที่ส่งไปยังสายพานฯ (Over Load 1.16 เท่า – Partial Load 0.88 เท่า) ซึ่งมีค่าเกินกว่าที่ผู้ผลิตออกแบบไว้ ทำให้เกิดการชำรุด ของอุปกรณ์สายพานฯรวมทั้งอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง และจากการออกแบบระบบควบคุมอัตราการไหล ด้วยกระบวนการฟัซซี่ลอจิก สามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้ โดยการปรับความเร็วรอบมอเตอร์ขับเคลื่อนสูบน้ำให้เหมาะสม จากการวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์ พบว่า จะใช้ระยะเวลาคืนทุนเพียง 46 วัน

5.2.2 มีเครื่องมือวัดค่าอัตราการไหล สำหรับน้ำยิปซัม ในระบบกำจัดก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ที่โรงไฟฟ้าแม่เมาะ หน่วยที่ 8-11 พร้อมทั้งระบบท่อ ที่สามารถสอบเทียบเครื่องมือวัดที่ใช้งานอยู่ได้ และระบบท่อทดลองดังกล่าว เมื่อปรับปรุงขนาดและวัสดุ ให้ตรงกับระบบท่อที่ใช้งานอยู่ในหน่วยที่ 4 – 7 และ 12 - 13 ก็สามารถนำไปใช้ในการสร้างและสอบเทียบ เครื่องวัดการไหลแบบช่องอ ที่จะนำไปประยุกต์ใช้ได้

5.2.3 เครื่องวัดค่าอัตราการไหลแบบช่องอ สามารถนำไปใช้วัดอัตราการไหล ของน้ำสะอาดได้ โดยเฉพาะ ในระบบท่อที่ไม่ต้องการให้เกิด การสูญเสียพลังงานในระบบมากขึ้น แต่จำเป็นต้องเลือกใช้อุปกรณ์วัดค่าความดันแตกต่าง ให้เหมาะสมกับความดันแตกต่างในช่องอ เพราะความดันแตกต่างสำหรับน้ำสะอาด มีค่าต่ำกว่าน้ำยิปซัมประมาณ 3 เท่า ที่ค่าอัตราการไหลเท่าๆ กัน

5.2.4 ในงานวิจัยนี้ ใช้การวัดการกระจายของค่าความหนาแน่น เทียบกับค่าเฉลี่ยในถัง สะสม และเปรียบเทียบกับงานวิจัยที่ใกล้เคียง เพื่อตรวจสอบคุณสมบัติการไหลของน้ำยิปซัม โดย ถ้าสามารถวัดความเร็วของไหลในช่อง และนำมาเทียบกับความเร็ววิกฤติได้ จะทำให้ข้อสรุปว่า ช่องในตำแหน่งใด สามารถใช้งาน ได้มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น

5.2.5 ในการนำเครื่องวัดการไหลแบบช่องอ ไปใช้กับของผสมแบบต่อเนื่อง ต้อง คำนึงถึง การอุดตันภายในรูจุดวัดความดัน โดยจำเป็นต้องออกแบบ ระบบชะล้างตะกอนที่มี ประสิทธิภาพ รวมทั้งต้องคำนึงถึง เวลาที่เหมาะสมในการอ่านหรือบันทึกข้อมูล ค่าความดัน แตกต่าง เพื่อหลีกเลี่ยงความผิดพลาดจาก ผลกระทบของการอุดตัน